

Ανάμεσα στις αποφάσεις που ελήφθησαν ήταν και αποστολή που ανέθεταν στην Στρατιά Ανατολής για το 1917 και η οποία συνίστατο στην επανάληψη της επιθέσεως που είχε διακοπή τον Δεκέμβριο ώστε να απασχοληθούν όσο το δυνατόν περισσότερες εχθρικές δυνάμεις στο μέτωπο της Στρατιάς, προς όφελος των υπολοίπων στρατιών που ενεργούσαν σε άλλα μέτωπα. Την 8 Ιανουαρίου δίνεται (νέα) διακοίνωση στην Ελληνική κυβέρνηση που προκαλεί μεγάλη αναταραχή στον κόσμο λόγω του από μηνός αποκλεισμού, των επικείμενων νέων μισητών ελέγχων από τους «συμμάχους» αλλά και του κινδύνου ανατροπής του καθεστώτος. Η ατμόσφαιρα αυτή δεν συντέινε στην βελτίωση των σχέσεων με τους συμμάχους. Την 10 Ιανουαρίου η κυβέρνηση υποκύπτει στον εκβιασμό και αποδέχεται την διακοίνωση. Έτσι «παρεδίδετο» στα χέρια των «συμμάχων» η χώρα και έπαυε να είναι κυρίαρχο κράτος.

Αρχές Φεβρουαρίου 1917 ο Σαράιγ καταστρώνει σχέδιο επιθέσεως, σύμφωνα με τις εντολές του Συμβουλίου που συνήλθε εις Σαντιγύ. Το σχέδιο προέβλεπε μία κύρια επίθεση συνδυασμένη με δευτερεύουσα για υποβοήθησή της καθώς και τοπικές επιχειρήσεις που θα βοηθούσαν την εξέλιξη.

Η εχθρική διάταξη περιελάμβανε : από κόλπο Ορφανού μέχρι λίμνη Δοϊράνη 46 Βουλγαρικά και 9 Τουρκικά τάγματα, ενώ από Δοϊράνη έως Πρέσπες, εκεί δηλαδή που θα ενεργούνταν οι κυρίως επιχειρήσεις, 143 Βουλγαρικά και 20 Γερμανικά τάγματα. Όλες οι δυνάμεις τελούσαν υπό τις διαταγές του Γερμανού στρατηγού Von Below, που είχε το στρατηγείο του στα Σκόπια. Η συμμαχική διάταξη περιελάμβανε στις ίδιες περιοχές Το Βρετανικό εκστρατευτικό Σώμα με το XVI και XII Στρατού(27-10-28 Μεραρχίες και 26-22 και 60 αντίστοιχα), την 122 Γαλλική

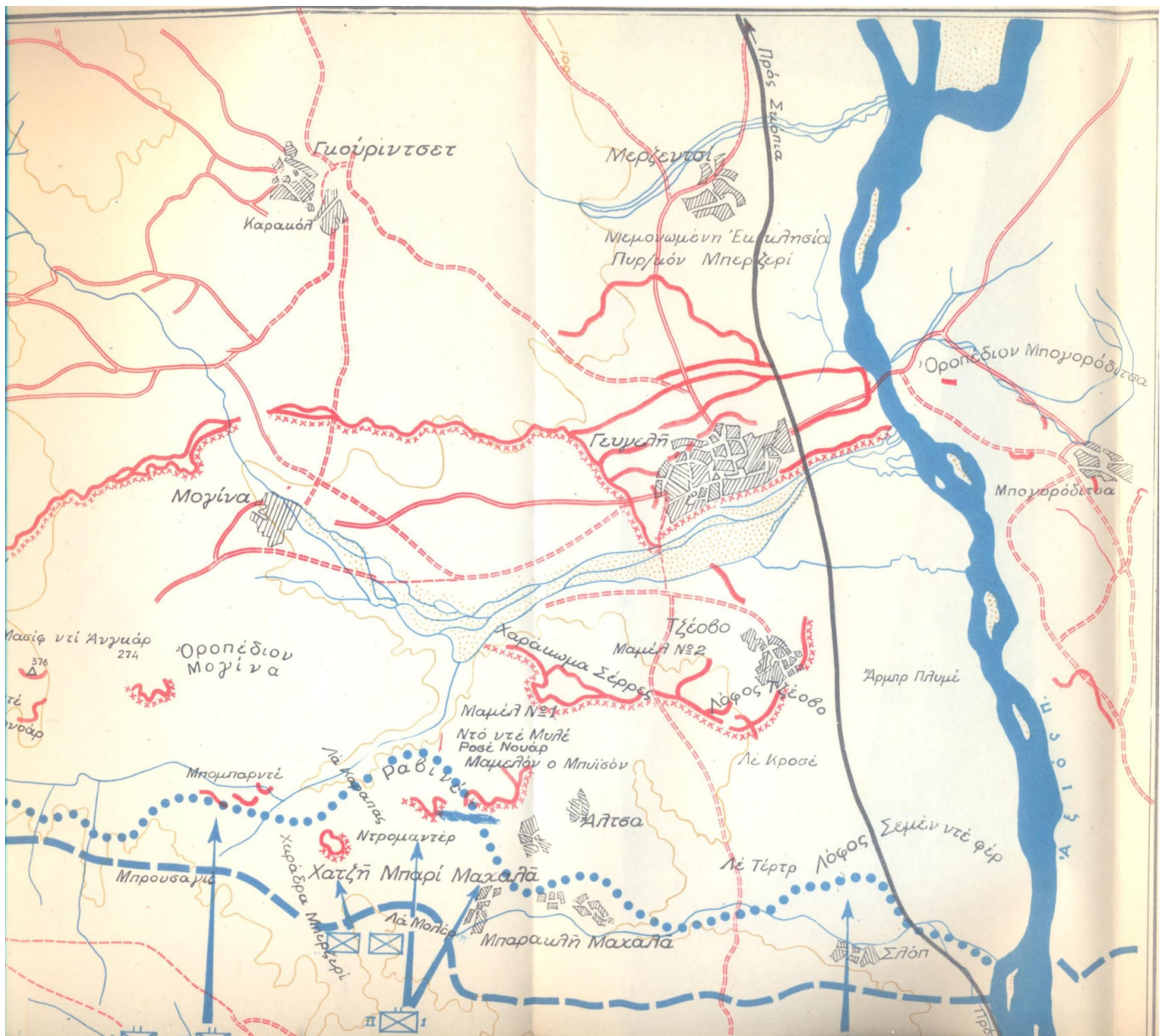
Μεραρχία ενισχυμένη με την Ελληνική Μεραρχία Σερρών, το 58 Σύνταγμα της 30 Γαλλικής Μεραρχίας και ένα τάγμα Κυνηγών. Δυτικά, όπου θα ενεργούνταν η κύρια επίθεση στα δύο Σώματα στρατού θα ενεργούσαν:

α. η Γαλλοϊταλική Στρατιά(17, 16 Γαλλικές αποικιακές Μεραρχίες), 2η Ρωσική Ταξιαρχία, 35 Ιταλική Μεραρχία και η 11η Γαλλική στο Κέναλι σε ανάπαυση.

β. Ομάδα Μεραρχιών Εριγώνος (57 και 156 Γαλλικές) και πίσω από τις γραμμές (σταθμεύουσες) τις 30(-) και 76 (-), καθώς και την 11η Μεραρχίες.

Περί τα μέσα Απριλίου 1917 ο Ελληνικός Στρατός Εθνικής Αμύνης περιελάμβανε την Μεραρχία Σερρών (όλη στο μέτωπο Γευγελής) υπό την 122 Γαλλική, την Μεραρχία Αρχιπελάγους που μεταφέρονταν ήδη στην Μακεδονία και την Μεραρχία Κρήτης σε φάση οργάνωσης. Σύνολο δυνάμεως 50.000 από τους οποίους οι 10.300 βρίσκονταν στην πρώτη γραμμή.

Η Μεραρχία Σερρών είχε κατανεμηθεί στο εσωτερικό των Ταξιαρχιών της 122 Γαλλικής και ετοιμαζόταν να μετέχει στις επιχειρήσεις. Την 5 Μαΐου (22 Απριλίου με το παλιό ημερολόγιο) τα 1ο και 2ο Ελληνικά Συντάγματα της Μεραρχίας Σερρών, υποστηριζόμενα από Γαλλικό λόχο επετέθησαν στα προκεχωρημένα Βουλγαρικά φυλάκια, σε μέτωπο χιλιομέτρων, νότια της Ειδομένης και του Λούμνιτσα ποταμού και έφθασαν σε βάθος μέχρι 1200 μέτρα. Μέχρι την 21 Μαΐου εξακολούθησε η δράση της 122 Μεραρχίας και κατά συνέπεια και της Μεραρχίας Σερρών όπως παρακάτω: Ο διοικητής της 122, προκειμένου να καταλάβει την γραμμή Χούμα-Γευγελή ανέθεσε στην 243 Γαλλική Ταξιαρχία την κύρια επίθεση με αντικειμενικό σκοπό την κατάληψη της προεξοχής Χούμας.

Η προσπάθειά τους θα πλαγιοφυλάσσετε, δυτικά, από τμήματα του 3ου Συντάγματος Σερρών του οποίου η κύρια δύναμη θα τηρούσε αμυντική διάταξη και ανατολικά από το 45ο Γαλλικό Σύνταγμα το οποίο θα επετίθετο κατά των έργων Ντό Ντάν και Μπός. Η κύρια επίθεση θα ενισχυόταν με τις δυνάμεις του τομέα Μαγιαντάγ (Φανού) που αποτελούνταν από 148 Γαλλικό και 1ο και 2ο Ελληνικά Σύνταγματα Σερρών, οι οποίες θα κατελάμβαναν τις θέσεις Μπορμπαρντέ, Ντρομανταίρ και χωριό Χατζή Μπαρή (Πέντε Βρύσες) ώστε επωφελούμενες κάθε ευκαιρίας να καταλάβουν τους λόφους Ραβινέ, Σεμέν Ντε φέρ και να προελάσουν μέχρι Ειδομένη και Γευγελή.

Ο διοικητής του τομέα Μαγιαντάγ ανέθεσε στο 2ο Σύνταγμα Σερρών να καταλάβει το Μπορμπαρντέ και εν συνεχεία με νέα προπαρασκευή πυροβολικού να καταληφθούν οι λόφοι Ντρομανταίρ και Ραβινέ. Το απόγευμα της 5ης Μαΐου το 2ο Σύνταγμα, υπό τον Ανχη Τσερούλη Χαράλαμπο, επετέθη κατά των θέσεων

Μπορμπαντέ, με το 2ο τάγμα και κατέλαβε τα επ' αυτού Βουλγαρικά φυλάκια. Ταυτοχρόνως το 1ο τάγμα προωθούσε ισχυρές περιπόλους για απασχόληση του εχθρού. Το Σύνταγμα δέχθηκε σφοδρές αντεπιθέσεις αλλά κατόρθωσε να κρατήσει τις θέσεις του και να οργανωθεί αμυντικά. Ο λόφος Σεμέν Ντε Φέρ είχε οργανωθεί ισχυρά και αποτελούσε Σημείο Στηρίγματος του εχθρικού τομέα. Την 5 Μαΐου το 3ο τάγμα του 1ου Συντάγματος επετέθη για την κατάληψή του, την 20.20'.

Η επίθεση έγινε με ακρίβεια και ορμητικότητα, μετά από δεκάλεπτη προπαρασκευή πυροβολικού και υπό την άμεση εποπτεία του διοικητού τάγματος λοχαγού Κονδύλη. Πέτυχε την κατάληψη και συνέλαβε 5 αιχμαλώτους μεταξύ των οποίων και τον επιλοχία επικεφαλής της δύναμης. Την 22.30' άρχισε σφοδρός βομβαρδισμός του λόφου από τους Βουλγάρους και αμέσως αντεπίθεση η οποία , όμως, αποκρούστηκε. Παρά τον συνεχή βομβαρδισμό όλη την νύχτα, έγινε η αμυντική οργάνωση της τοποθεσίας με ανασκαφή χαρακωμάτων. Το πρωί της επομένης άρχισε σφοδρότατος βομβαρδισμός και αντεπίθεση 250 ανδρών του Βουλγαρικού Πεζικού.

Οι Έλληνες υπερασπιστές ήταν λίγοι και καταπονημένοι από την αμυντική οργάνωση όλη νύχτα αλλά ο Ανθυπολοχαγός Δογάνης Ευστάθιος , από τα Καλάβρυτα, με μόλις 17 άνδρες, μπαίνοντας μπροστά ο ίδιος επιτίθεται με την λόγχη, πέφτει νεκρός αλλά καταφέρνει να αποκρούση τους εισβολείς. Μετά το θάνατο του Δογάνη, τον οποίο, θα τον αντικαταστήσει ο Ανθυπίατρος Ηλίας Αποσκίτης, βρέθηκε το εξής από τα πριν γραμμένο σημείωμά του: «...Τώρα πια που πέθανα μάθετε ότι ήλθα να σκοτωθώ πολεμώντας υπέρ των δικαίων της αγαπητής μας Πατρίδος και γενικότερα υπέρ των ιδεωδών της ανθρωπότητας. Έχω τον εγωισμό να πιστεύω ότι ανήκω εις τους ιεροφάντας της ανθρωπότητας, όσο ταπεινός και αν είμαι...». Την 15.00' ενεργείται και Τρίτη αντεπίθεση αλλά αποκρούεται με την συνδρομή του πυροβολικού. Οι απώλειες σε νεκρούς ανήλθαν τον ανθυπολοχαγό και 16 στρατιώτες ενώ οι τραυματίες σε δύο αξκούς και 50 τραυματίες.

Την 11 Μαΐου διλοχία του 5ου και 9ου λόχων, του 1ου και 2ου Συνταγμάτων, υπό την διοίκηση του Γάλλου λοχαγού Mathieu (Ματιέ) και μισός λόχος του 148 Γαλλικού Συντάγματος επιτίθενται κατά του Ντρομανταίρ. Η επίθεση έγινε με απόλυτη ανδρεία και ορμητικότητα. Μέσα σε ένα τέταρτο της ώρας με χρήση χειροβομβίδων και λόγχης κατελήφθη η τοποθεσία, η οποία οργανώθηκε αμέσως αμυντικά κάτω από συνεχή βομβαρδισμό εχθρικού πυροβολικού. Συνελήφθησαν 26 αιχμάλωτοι. Οι απώλειες ήταν από τον 5ο λόχο 8 νεκροί και 33 τραυματίες και από τον 9ο 12 νεκροί και 25 τραυματίες. Ανάμεσα στους νεκρούς και ο διοικητής του λόχου λοχαγός Παπασταματιάδης.

Αμέσως μετά την κατάληψη των Μπορμπαντέ και Ντρομανταίρ έγινε η επίθεση, την 1/14 Μαΐου, κατά τη 2ς ισχυρώς οργανωμένης τοποθεσίας Ραβινέ από δυνάμεις του 1ου Συντάγματος, υπό τον Ανχη Ζαφειρίου Νικόλαο. Οι θέσεις των δυνάμεων από την αμυντική τοποθεσία ήταν περί τα 1200 μέτρα. Ήταν, επομένως, αναγκαίο να οργανωθεί παράλληλος (οργανωμένη θέση παραλλήλως προς το κύριο χαρακωμα) από όπου θα εγίνετο η εξόρμηση. Έτσι την νύκτα 22 προς 23 Απριλίου ήτοι 5-6 Μαΐου το 1ο Σύνταγμα με δύο λόχους του κατέλαβε το χωριό Χατζή Μπαρή Μαχαλά (Πέντε Βρύσες), μέχρι την βόρεια παρυφή του και οργάνωσε την παράλληλο.

Ο εχθρός αποσύρθηκε στις κύριες θέσεις του. Έτσι μετά από τρεις μέρες οργανώθηκε και δεύτερη παράλληλος, στον αυχένα Μογίνας, 250-300 μέτρα από την κύρια εχθρική τοποθεσία, όπου και προωθήθηκαν τα ελληνικά τμήματα χωρίς εχθρική αντίδραση.. Μετά την κατάληψη των παραλλήλων ανατέθηκε στο 2ο τάγμα (διοικητής ο λοχαγός Γουλιανός Γρηγόριος), με ενίσχυση 4 οπλοπολυβόλων και τεσσάρων πολυβόλων, η κατάληψη του Ραβινέ.. Την 04.30 άρχισε πυρά το φίλιο πυροβολικό και πέντε λεπτά αργότερα έγινε η εξόρμηση από τον αυχένα Μογίνας και η αναρρίχηση στις πλαγιές.

Το ανέβασμα στην οχυρωμένη τοποθεσία έγινε σε πέντε λεπτά και έτσι το πυροβολικό επεξέτεινε τις βολές του. Ο αγώνας εντός του οχυρού ήταν βίαιος και αιφνιδιαστικός. Μέσα σε λίγα λεπτά το οχυρό καταλήφθηκε. Από την εχθρική δύναμη συνελήφθησαν 60 αιχμάλωτοι από τους οποίους οι έξι ήταν Γερμανοί, ενώ το υπόλοιπο προσωπικό εξοντώθηκε. Παράλληλα με τα φίλια πυρά πυροβολικού υπήρξαν και εχθρικά, από το σύνολο του πυροβολικού που ήταν στην ευρύτερη περιοχή. Τα πυρά αυτά δεν είχαν αποτέλεσμα λόγω της μεγάλης απόστασης από την οποία εκτοξεύονταν. Δεν έβαλλε δε κατά του Ραβινέ, μέχρι 05.55', νομίζοντας ότι δεν είχε συντελεσθεί η κατάληψή του.

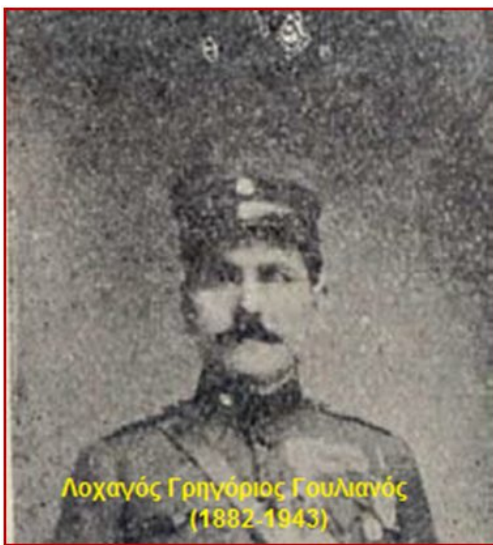
Υπολοχαγός Λεωνίδας Καρακουλάκης (1885-1917)

Έτσι στην διάθεση των Ελληνικών τμημάτων έμεινε χρόνος περισσότερος της μιάς ώρας για αναστροφή των χαρακωμάτων και την εκσκαφή ταχύσκαπτων, στα οποία και περίμεναν την εχθρική αντίδραση. Από την 05.55΄ άρχισε σφοδρότατος βομβαρδισμός προκαλώντας στα τμήματα Λοχαγού Γουλιανού σοβαρότατες απώλειες. Ο Γουλιανός στέλνει σημείωμα στον Ανχη Ζαφειρίου περιγράφοντας την κατάσταση και τονίζοντας ότι το 75% του Τάγματος τέθηκε εκτός μάχης, συμπεριλαμβανομένων και των αξιωματικών, ότι τα πυρομαχικά και οι χειροβομβίδες είχαν εξαντληθεί και ζητούσε την αντικατάσταση της μονάδος του, καθώς η κατάσταση ήταν απελπιστική. Το φίλιο πυροβολικό επέβαλε σιγή στο εχθρικό αλλά μόλις έπαυαν οι βολές του το εχθρικό άρχιζε εκ νέου και προκαλούσε ακόμη μεγαλύτερες απώλειες.

Η αναφορά αυτή διαβιβάζεται στον διοικητή του τομέα Σχη Vigners(Βινιέ). Την 11.00΄ λαμβάνει και νέο σημείωμα όπου τονιζόταν ότι είναι πρόθυμοι να πέσουν μέχρι ενός αλλά ότι στερούνται ακόμη και νερού και ότι έχουν καταστεί ανθρώπινα συντρίμια. «Το Ραβινέ κατελήφθη και θα κρατηθή μέχρις ότου και ο τελευταίος μας φονευθεί, εν τούτοις έχετε υπ΄ όψιν σας ότι οι περισωζόμενοι στρατιώται είναι συντρίμματα ηθικώς, δι΄ ο και νομίζομεν ότι δέον να αποσταλώσιν νέοι στρατιώται μετ΄ αναλόγων στελεχών, των υπάρχοντων αραιωθέντων κατά πολύ, λόγω των απωλειών. Έχομεν ανάγκην εργαλείων σκοπευτικών, Τολ, φυσιγγίων, χειροβομβίδων, και οπλοβομβίδων, επίσης αρκετών πυραύλων [φωτοβολίδων] λευκών. Επίσης έχομεν ανάγκην ύδατος. Τα έτοιμα ήδη αριμπά δέον, άμα τη νυκτί, να μεταφερθώσιν ενταύθα. Επίσης αι κρύπται και τα ορύγματα συγκοινωνίας είναι πλήρη τραυματιών παρακαλώ φροντίσατε διά την

ταχύτεραν διαμετακόμισίν των. Αδύνατος η εξακρίβωσις των απωλειών μας. Επί του λόφου Ντουρμπό παρατηρούνται συγκεντρώσεις εχθρικάί, ενοχλούσαι μάλιστα δι' απωλειών τα έναντί των εκτεθειμένα τμήματά μας. Νομίζομεν ότι είναι δυνατόν να γίνη βολή πυρ/κου κατ' αυτών. Απόλυτος ανάγκη συνδεθώμεν τηλεγραφικώς μέχρι εσπέρας. Γουλιανός».

Την 14.00' εκδηλώνεται νέα ισχυρή Βουλγαρική επίθεση που αντιμετωπίζεται με επίσης ισχυρή αντεπίθεση. Την 14.15' η βουλγαρική προσπάθεια είχε συντριβεί αλλά συνεχιζόταν ο βομβαρδισμός ακόμη σκληρότερος, μέχρι την νύκτα. Ο λόφος Ραβινέ ήταν κομβικός διότι ήλεγχε όλο το θέατρο επιχειρήσεων και για τον λόγο αυτό οι Γερμανοί είχαν οργανώσει τιμωρικά καταφύγια και παρατηρητήρια από όπου ήλεγχαν όλες τις συμμαχικές κινήσεις.

Η κατάληψή του είχε πολύ ευνοϊκά αποτελέσματα, όμως ο φόρος ήταν βαρύς καθώς σκοτώθηκαν 5 αξιωματικοί και 51 οπλίτες και τραυματίστηκαν 9 αξιωματικοί και 225 οπλίτες. Μετά την κατάληψη του Ραβινέ η προέλαση έπρεπε να συνεχισθεί για κατάληψη των υψωμάτων βορείως και βορειοανατολικά του Χατζή Μπαρή Μαχαλά. Το εγχείρημα έφερε εις πέρας ένας λόχος του 1ου Συντάγματος Σερρών, όταν την νύκτα 4-5 Μαΐου κατέλαβε τα υψώματα και οργανώθηκε αμυντικά..

1ο Σύνταγμα Σερρών: Διοικητής Άνχης Ζαφειρίου Νικόλαος

1ο Τάγμα Τχης ή Λγός Παπακώστας Βασίλειος

2ο Τάγμα Τχης ή Λγός Γουλιανός Γρηγόριος

3ο Τάγμα Λγός Κονδύλης Γεώργιος

2ο Σύνταγμα Σερρών: Διοικητής Άνχης Τσερούλης Χαράλαμπος

1ο Τάγμα Λγός Γρηγοριάδης Νεόκοσμος

2ο Τάγμα Λγός Παλλίδης Παύλος

3ο Τάγμα Λγός Τσάκαλος Κων/νος

3ο Σύνταγμα Σερρών :Διοικητής Σχης Καλομενόπουλος Νικόστρατος

1ο Τάγμα Τχης Σταυριανόπουλος Διονύσιος

2ο Τάγμα Λγός Καλονάρος Μιχαήλ

3ο Τάγμα Τχης Καρασεβδάς Παντελής

<https://bit.ly/33p1RW8>